

1. Úvod

Po čtyřletém období, kdy relativní úroveň podpory výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu vyjádřená podílem na hrubém domácím produktu v podstatě stagnovala, došlo v roce 2005 k velmi mírnému zlepšení. Tento trend pokračoval i v roce 2006, kdy celková podpora výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu vzrostla na 0,56 % HDP. Jakkoli je třeba změnu trendu uvítat, tímto tempem růstu podpory výzkumu a vývoje se Česká republika od plnění cílů Lisabonské strategie Evropské komise i Národní politiky výzkumu a vývoje spíše vzdaluje. Na tom nic nemění skutečnost, že díky rostoucímu hrubému domácímu produktu se velikost podpory výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu vyjádřená v korunách stále zvětšuje.

Výdaje ve schváleném rozpočtu kapitoly Akademie věd ČR proti předchozímu roku vzrostly o pouhých 6,1 %, což je o třetinu nižší tempo růstu než u celkových výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj. Ke všemu se na nárůstu výdajů kapitoly menší měrou podílely institucionální prostředky, což nebyla příliš příznivá situace pro pracoviště Akademie věd, jejichž výzkumné záměry vesměs vstupovaly do druhého roku řešení. A to tím spíše, že již v roce 2005 výše institucionální podpory řešení výzkumných záměrů zdaleka nedosáhla výše uznaných nákladů, ačkoli byly finanční požadavky již v návrzích výzkumných záměrů do značné míry přizpůsobeny nepříznivému vývoji předpokládanému na základě střednědobého výhledu schváleného Radou pro výzkum a vývoj.

Tak jako v předchozích letech proto hrála významnou roli schopnost výzkumných týmů a pracovišť doplňovat institucionální dotace jak účelovými prostředky získanými v domácích i zahraničních grantových a programových soutěžích, tak mimorozpočtovými prostředky získanými v rámci hlavní, popř. jiné činnosti pracovišť.

Akademie věd i za těchto podmínek pokračovala v roce 2006 v naplňování dlouhodobých cílů své vědní koncepce. Stále se rozvíjející spolupráci pracovišť AV ČR s vysokými školami dokládá 649 společně řešených výzkumných projektů a grantů a další výzkumné aktivity v rámci 21 dohod a smluv o vzájemné spolupráci. Vzhledem k reorganizaci některých vědeckých pracovišť AV ČR došlo ke sloučení, ale i k zániku některých společných pracovišť. Jejich celkový počet ke konci roku 2006 činil 50.

Velká pozornost se stále věnuje přenosu výsledků základního výzkumu do praxe a spolupráci s podnikatelskou sférou. K tomuto cíli směřovaly projekty tří programů

výzkumu a vývoje, u nichž poskytovatelem podpory je Akademie věd. Vedle dvou pokračujících programů, které jsou součástí Národního programu výzkumu – programu *Podpory projektů cíleného výzkumu* a tematického programu *Informační společnost*, to byl nový program *Nanotechnologie pro společnost* zahájený v polovině roku 2006. Významné je také zapojení pracovišť AV ČR do projektů programů vyhlašovaných dalšími poskytovateli a velké množství uzavřených hospodářských smluv. Pracovištím AV ČR bylo v roce 2006 uděleno 25 domácích a 19 zahraničních patentů. Bylo podáno 45 přihlášek vynálezů. O tom, že nejde jen o samoučelnou honbu za sledovanými výsledky, svědčí 133 platných licenčních smluv, z nichž 16 bylo uzavřeno v roce 2006.

Jedním z cílů vědní koncepce Akademie věd je stimulovat mladé vědecké generace v rámci interního Juniorského programu. V roce 2006 byly dalším 27 vynikajícím mladým badatelům uděleny Prémie Otto Wichterleho; celkový počet jejich nositelů nyní činí 72. Dále byly přiznány podpory 8 krátkodobým start-up projektům určeným ke stabilizaci nadějných vědeckých pracovníků a pokračovala podpora 9 projektů zahájených v roce 2005. V soutěži Grantové agentury AV ČR o juniorské badatelské grantové projekty byly přiděleny prostředky 74 mladým žadatelům. Je potěšitelné, že zájem o tuto soutěž neustále vzrůstá.

Akademie věd se také snaží získávat významné badatelské osobnosti ze zahraničí, aby zde založily nebo rozvinuly špičkové směry výzkumu. K tomu účelu zavedla Fellowship J. E. Purkyně – zvláštní formu podpory umožňující nabídnout získanému vědci maximální platové ohodnocení. Podmínkou pro její udělení je závazek pracoviště poskytnout dotyčným všestranné materiální i finanční podmínky pro navrženou výzkumnou činnost. Fellowship J. E. Purkyně byl v roce 2006 udělen dalším třem pracovištím. Jejich celkový počet tak dosáhl deseti.

Ve druhé kapitole tohoto materiálu předkládáme celkovou zprávu o hospodaření Akademie věd v roce 2006 s prostředky získanými ze všech zdrojů – rozpočtových i mimorozpočtových, domácích i zahraničních. Třetí kapitola pak obsahuje údaje ze závěrečného účtu rozpočtové kapitoly 361 Akademie věd ČR, který byl v souladu s ustanovením vyhlášky Ministerstva financí č. 419/2001 Sb. předán Ministerstvu financí do 15. března 2007 a poté i Výboru pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu PSP ČR. Tabulky v příloze obsahují podrobněji členěné údaje o hospodaření jednotlivých pracovišť AV ČR.

2. Hospodaření s finančními prostředky

Přehledné informace o výnosech a nákladech všech pracovišť AV ČR, o investičních zdrojích a jejich použití, o počtech zaměstnanců a osobních nákladech jsou uvedeny v tabulkách 1–3 připojených na konci tohoto materiálu. S podrobnými podklady pro rozbor výnosů (dotací) z jednotlivých zdrojů i nákladů podle druhů se členové Sněmu mohou seznámit v sekretariátu předsedy Ekonomické rady AV ČR a u ředitelky ekonomického odboru Kanceláře AV ČR.

Finanční zdroje pocházející z rozpočtu kapitoly, z dotací z jiných rozpočtových kapitol a z mimorozpočtových zdrojů za celou Akademii věd jsou shrnuty v následujícím přehledu (v mil. Kč):

	Neinvestiční prostředky	Investiční prostředky
Schválený rozpočet kapitoly AV ČR	4 032,3	676,8
Převod neinvestičních prostředků do investic	-63,5	63,5
Převod mimo kapitolu AV ČR	-0,3	
Dotace z kapitoly VPS pro ÚSD	13,7	
Dotace z kapitoly VPS pro ÚSD (do RF přes KAV)	24,0	
Upravený rozpočet kapitoly AV ČR	4 006,2	740,3
z toho dotace příspěvkovým organizacím	3 699,2	679,4
Kanceláři AV	307,0	60,9
vázané prostředky	0,0	
Dotace z jiných rozpočtových kapitol	5,6	
z toho projekty MK	0,7	
projekty MZ	0,5	
projekty MŠMT	1,3	
projekty MPSV	3,1	
Zdroje rezervního fondu kapitoly AV ČR	39,2	67,5
z toho použito příspěvkovými organizacemi	33,4	67,5
v Kanceláři AV	5,8	
Zdroje z rozpočtu kapitoly AV ČR celkem	4051,0	807,8
Dotace z jiných rozpočtových kapitol (dle zákona č. 130/2002 Sb.)	1 138,8	204,2
z toho granty GA ČR	472,0	11,3
projekty ostatních resortů	666,8	192,9
Vlastní zdroje PO	1 630,2	
z toho zakázky hlavní činnosti	108,6	
prodej publikací	149,2	
prodej zboží a služeb	153,9	
licence	604,4	
konferenční poplatky	67,8	
zahraniční granty a dary	271,6	
nájemné	48,7	
prostředky vlastních fondů	110,2	
ostatní	115,8	
Zdroje celkem	6 820,0	1 012,0

Příspěvkové organizace AV ČR ze svých výnosů v celkové výši 6 503,1 mil. Kč použily na krytí vlastních nákladů částku 6 140,3 mil. Kč. Zlepšené hospodářské výsledky v celkové výši 362,8 mil. Kč budou vedle krytí případné ztráty z minulých let sloužit především k doplnění a obnově přístrojů a zařízení nezbytných pro vlastní vědeckou činnost pracovišť.

Institucionální prostředky poskytované na výzkumné záměry a na zajištění infrastruktury výzkumu činily 87,3 % z celkového objemu rozpočtových prostředků a 53 % všech zdrojů Akademie věd.

Je potěšitelné, že celkový objem **účelových prostředků** získaných ve veřejných soutěžích výzkumu a vývoje vzrostl ve srovnání s rokem 2005 o více než třetinu.

Z jiných rozpočtových kapitol bylo podle zákona č. 130/2002 Sb. bez rozpočtového opatření přímo pracovištím AV ČR převedeno celkem 1 343 mil. Kč. Z Grantové agentury ČR to bylo celkem 483,3 mil. Kč, což je poprvé méně než polovina těchto prostředků.

Vlastní, tj. **mimorozpočtové zdroje** v celkové výši 1 630 mil. Kč tvořila především vědecká pracoviště (1 389 mil. Kč). Z ostatních pracovišť hospodaří s vlastními zdroji především Středisko společných činností – divize Academia, nakladatelství AV ČR (240 mil. Kč).

2.1. Běžné (neinvestiční) prostředky

Neinvestiční zdroje Akademie věd byly tvořeny z 59,3 % prostředky vlastní kapitoly státního rozpočtu, z 16,8 % převody z ostatních kapitol státního rozpočtu a z 23,9 % vlastními tržbami a mimorozpočtovými prostředky. Podíl posledních dvou složek ve srovnání s předchozím rokem významně vzrostl.

Významnou část prostředků tvořily transfery na řešení projektů výzkumu a vývoje z jiných kapitol státního rozpočtu, které dosáhly v roce 2006 na pracovištích Akademie věd ČR celkové částky 1 139 mil. Kč.

Z vlastních fondů použila pracoviště AV ČR celkem částku 319,8 mil. Kč, z toho z fondů reprodukce majetku 63,6 mil. Kč převážně na opravy a údržbu majetku, z fondů odměn 38,3 mil. Kč na překročení institucionálního limitu na platy a z rezervních fondů prostředky ve výši 209,6 mil. Kč poskytnuté na řešení zahraničních grantů (62 mil. Kč poskytnutých na zahraniční granty použila pracoviště přímo, tj. mimo rezervní fondy) a konečně 8,3 mil. Kč z rezervních fondů bylo použito na úhradu potřeb nezajištěných výnosy a na úhradu případných ztrát z minulých období.

Společné výdaje určené zejména na zahraniční styky, počítačové sítě, členské příspěvky mezinárodním vědeckým organizacím a dotace 59 vědeckým společnostem sdruženým v Radě vědeckých společností ČR byly hrazeny prostřednictvím rozpočtu Kanceláře AV ČR, kterým procházely i veškeré účelové prostředky určené mimoakademickým subjektům na řešení grantů Grantové agentury AV ČR a projektů v rámci programů výzkumu a vývoje Akademie věd ČR.

Příspěvkové organizace Akademie věd použily na pokrytí celkových nákladů příspěvek od zřizovatele ze státního rozpočtu ve výši 3 734 mil. Kč (970 tis. Kč bylo vráceno na příjmový účet Ministerstva financí), příspěvky na řešení projektů výzkumu a vývoje v souladu se zákonem č. 130/2002 Sb. od jiných poskytovatelů v částce 1 139 mil. Kč a vlastní zdroje včetně prostředků ze zahraničí ve výši 1 267,4 mil. Kč. K 31. 12. 2006 dosáhla pracoviště Akademie věd celkem 362,8 mil. Kč zisku, z toho 15,5 mil. Kč v jiné činnosti.

Hospodářský výsledek uvedený v posledním sloupci tabulky 1 ukazuje – stejně jako v předchozích několika letech – že z účetního hlediska pracoviště AV ČR hospodaří v příspěvkovém režimu většinou správně. Z celkového počtu 53 příspěvkových pracovišť 39 vykázalo zlepšený hospodářský výsledek (zisk), 7 pracovišť skončilo s nulovým hospodářským výsledkem a 7 pracovišť vykázalo zhoršený hospodářský výsledek (ztrátu). Ztrátu v celkové výši 1 618 tis. Kč z roku 2006 navrhla 3 pracoviště kryt ze svých rezervních fondů a 4 pracoviště ze zlepšeného hospodářského výsledku roku 2007.

Ztráta z roku 2005 vykázaná šesti pracovišti byla v průběhu roku 2006 v podstatě vyrovnána především z jejich rezervních fondů, pouze jedno pracoviště ztrátu ve výši 32 tis. Kč z roku 2005 dosud neuhradilo. Vzhledem k transformaci všech příspěvkových organizací AV ČR na veřejné výzkumné instituce od 1.1.2007 a k tomu, že toto

pracoviště má předpoklady ke zlepšení hospodaření, navrhuje se v souladu s § 55, odst. 3 rozpočtových pravidel uhradit tuto ztrátu z rozpočtu kapitoly.

Struktura nákladů organizací (v mil. Kč):

platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	39,71 %	2 438,2
z toho platy zaměstnanců		2 362,9
ostatní osobní výdaje		75,3
povinné pojistné placené zaměstnavatelem	13,63 %	836,7
z toho pojistné na sociální zabezpečení		621,2
pojistné na zdravotní pojištění		215,5
nákup materiálu	13,83 %	849,0
z toho knihy, učební pomůcky		71,0
drobný hmotný majetek pro výpočetní techniku		185,0
spotřeba materiálu, ochranných pomůcek		399,9
ostatní materiálové náklady		44,3
práce výrobní povahy (tisk)		148,8
nákup energie, vody, paliv	2,94 %	180,3
z toho elektrická energie		80,7
voda, pára, plyn		84,4
paliva, pohonné látky		15,2
nákup služeb	11,18 %	686,2
z toho služby pošt, telekomunikací a radiokomunikací		43,3
pojištění majetku		12,2
nájemné		23,1
nakupované výkony výpočetní techniky		28,1
náklady na reprezentaci		13,9
konferenční poplatky		69,7
ostatní služby		495,9
opravy a udržování	4,38 %	269,2
z toho opravy a údržba nemovitostí		206,0
opravy a údržba movitostí		63,2
cestovné celkem	3,28 %	201,9
z toho zahraniční cestovné		186,3
domácí cestovné		15,6
odpisy dlouhodobého majetku	6,70 %	411,6
ostatní náklady celkem	4,35 %	267,2
z toho převody do FKSP a ostatní sociální náklady		49,0
daně a poplatky		129,2
kursové ztráty		48,1
úrazové pojištění, pokuty, penále, manka, škody		40,9
Příspěvková pracoviště AV použila celkem	100,00 %	6 140,3

Struktura nákladů je stabilní a po řadu let se téměř nemění. Proti roku 2005 vzrostly celkové náklady příspěvkových pracovišť o 12,2 %. Pomalejší byl růst celkového objemu platů zaměstnanců (11,7 %), rychleji rostly nákupy služeb (20,7 %), cestovné (17,26 %) a ostatní náklady (19,3 %) – zejména kvůli kursovým ztrátám.

2.2. Kapitálové (investiční) zdroje a jejich užití

Zdroje investičních prostředků tvoří především institucionální a účelové dotace ze státního rozpočtu a fond reprodukce majetku, v němž se soustřeďují rozpočtové prostředky z odpisů a prostředky převedené ze zlepšeného hospodářského výsledku a z mimorozpočtových zdrojů. Tyto investiční zdroje slouží k pořízení či zhodnocení staveb a přístrojů, případně i k jejich údržbě a opravám.

Na investičních zdrojích Akademie věd se z 79,8 % podílely prostředky vlastní kapitoly státního rozpočtu a z 20,2 % převody z ostatních kapitol státního rozpočtu.

Institucionální investiční dotace ze státního rozpočtu jsou přidělovány ke dvěma účelům:

- k financování staveb;
- k doplnění potřebné přístrojové techniky na těch pracovištích, jejichž institucionální příspěvek na pořízení přístrojů nestačí, nebo která nevytvářejí fond reprodukce majetku v dostatečné výši, protože mají majetek již odepsaný.

O přidělení dotací se rozhoduje po důkladném posouzení záměrů a potřeb investiční výstavby a v případě přístrojů a zařízení na základě interních konkursů.

Účelové investiční dotace pro grantové projekty GA AV a pro projekty programů výzkumu a vývoje v působnosti Akademie věd byly v souladu s ustanoveními zákona č. 130/2002 Sb. rozdělovány v rámci veřejných soutěží.

Investiční zdroje a jejich použití na jednotlivých pracovištích jsou uvedeny v tabulce 2. Údaje za celou AV ČR jsou shrnuty v následujícím přehledu (v mil. Kč):

Investiční zdroje celkem (v mil. Kč)		1 478,4
v tom odpisy	411,6	
převod ze zlepšeného hosp. výsledku	32,2	
příjemci; spolupříjemci (dle zák. č. 130/2002 Sb.)	204,2	
zahraniční granty a dary	22,6	
dotace ze SR institucionální	732,0	
účelová	75,8	
Z těchto zdrojů bylo použito na		
financování staveb	594,9	
pořízení pozemku	26,0	
pořízení přístrojů a zařízení	800,7	
údržbu a opravy	71,3	
ostatní	64,9	
Celkem použito na pořízení dlouhodobého majetku		1 557,8
z toho použití Fondu reprodukce dlouhodobého majetku		79,4
Do státního rozpočtu vráceno		0,0

Akademie věd i v rámci omezených možností rozpočtu vydajů své kapitoly věnuje stálou pozornost tomu, aby množství investičních prostředků umožňovalo postupnou eliminaci zpoždění, ke kterému pro nedostatek prostředků v uplynulých patnácti letech docházelo v údržbě a obnově vědeckých přístrojů, v modernizaci laboratoří a v údržbě a rekonstrukci užívaných budov. Významný doplněk investičních zdrojů přitom i v roce 2006 tvořily dotace na odpisy.

Nejvýznamnější stavební akce, na které byly v roce 2006 poskytnuty investiční dotace (v tis. Kč):

<i>Infragen</i> (Ústav molekulární genetiky)	312 170
dokončení víceúčelového objektu (Biologické centrum)	5 000
přestavba stolárny na knihovnu (Ústav přístrojové techniky)	10 900
výstavba laboratorního objektu (Fyziologický ústav)	20 000
pokračující rekonstrukce zámku v Liblicích (Středisko společných činností)	27 500
výstavba přednáškového sálu (Ústav fyziky plazmatu)	11 500
rekonstrukce přízemí dvorního křídla (Matematický ústav)	8 800

Investiční zdroje pracovišť AV ČR se meziročně zvýšily o 34,4 %. Ve velké míře byly použity k pořízení přístrojů a zařízení. Výrazně však vzrostl podíl prostředků použitých na financování staveb, a to zejména proto, že schválený rozpočet počítal s významnou částkou na pokračování nejvýznamnější stavební akce *Infragen* v krčském areálu. Skluz z předchozích dvou let se podařilo z větší části dohnat a k úhradě prací bylo využito i 71 566 tis. Kč převedených v roce 2005 do rezervního fondu.

V roce 2006 měla pracoviště AV ČR ve svých fondech reprodukce majetku k dispozici na stavební odpisy celkem 309 348 tis. Kč, z toho bylo Akademickou radou předběžně schváleno jejich použití ve výši 20 989 tis. Kč na opravy a údržbu budov a 99 322 tis. Kč na rekonstrukce a modernizace staveb. Podrobný rozpis na jednotlivé akce je uveden v tabulce č. 4.

V souladu s pravidly předkládáme Akademickému sněmu uvedené použití stavebních odpisů k dodatečnému schválení.

Z minulých let zůstává ve stavebních odpisech na pracovištích vázáno celkem 189 037 tis. Kč jako zdroj prostředků na úhradu nepředvídaných investičních výdajů.

2.3. Rozbor zaměstnanosti a čerpání mzdových prostředků

V rozpisu závazných ukazatelů státního rozpočtu na rok 2006 byly stanoveny pro organizační složku státu Akademii věd České republiky – Kancelář Akademie věd ČR pro 80 zaměstnanců mzdové prostředky ve výši 29 642 tis. Kč (z toho 991 tis. Kč na ostatní platby za provedenou práci) a pro 6 130 zaměstnanců příspěvkových organizací mzdové náklady 1 773 326 tis. Kč (z toho 26 747 tis. Kč na ostatní osobní náklady). Ministerstvo financí i v roce 2006 snížilo Akademii věd závazný ukazatel prostředků na platy krácením ukazatele počtu zaměstnanců o 2 % v Kanceláři AV ČR a o 1 % příspěvkovým organizacím.

V průběhu roku provedlo Ministerstvo financí několik úprav těchto závazných ukazatelů:

- na grantové projekty Grantové agentury AV ČR a projekty programů *Podpora projektů cíleného výzkumu*, *Informační společnost* a *Nanotechnologie pro společnost*,
- na projekty výzkumu a vývoje Ministerstva kultury, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva zemědělství a projekt *Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu*,
- na zabezpečení veřejných soutěží a hodnocení projektů a návrhů projektů a vypracování posudků na nově zahajované výzkumné záměry,
- na projekt *Otevřená věda*.

Konečný závazný objem mzdových prostředků byl stanoven pro Kancelář AV ČR 32 458 tis. Kč pro 80 zaměstnanců (z toho 2 777 tis. Kč ostatní platby za provedenou práci) a pro příspěvkové organizace 1 866 195 tis. Kč pro 6 130 zaměstnanců, tj. celkem 1 898 653 tis. Kč mzdových prostředků (z toho 41 509 tis. Kč ostatní osobní náklady) pro 6 210 zaměstnanců Akademie věd ČR. V roce 2006 všechna pracoviště Akademie věd odměňovala podle zákona č. 143/1992 Sb., o platu.

Celkový počet zaměstnanců AV ČR se v roce 2006 zvýšil ze 7 222 na 7 448. Ve skutečnosti ještě poněkud více vzrostl počet zaměstnanců vykazovaných v kategorii pracovníci výzkumu a vývoje s vysokoškolským vzděláním (z 3 767 v r. 2005 na 4 008 v r. 2006), zatímco se počet ostatních zaměstnanců zmenšil. Do této kategorie patří pouze ti zaměstnanci, kteří prošli náročnými atestacemi, byli zařazeni podle interních předpisů Akademie věd do kvalifikačních stupňů a náležely jim platové tarify dle přílohy č. 2 nařízení vlády č. 330/2003 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě. Celkový počet zaměstnanců je vyšší než rozpočtový ukazatel proto, že pracoviště Akademie věd přijímají zaměstnance na řešení grantů a projektů, kteří jsou odměňováni pouze z účelových a mimorozpočtových prostředků.

V Akademii věd bylo vynaloženo

na platy	2 393 695 tis. Kč,
na OON (ostatní platby za provedenou práci)	79 792 tis. Kč,
celkem mzdové náklady (vč. jiné činnosti, mimorozpočtových prostředků a fondu odměn)	2 473 487 tis. Kč.

Uvedené údaje zahrnují i tzv. jinou činnost, ve které byly 108 zaměstnancům vyplaceny mzdové náklady ve výši 37 308 tis. Kč, z toho na platy 36 624 tis. Kč a na OON 684 tis. Kč.

Celkový průměrný měsíční výdělek v Akademii věd v roce 2006 byl 26 784 Kč, meziroční nárůst proti roku 2005 činí 8,66 %.

Z celkových prostředků (tj. ze všech zdrojů – institucionálních, účelových a mimorozpočtových) vyplacených na platy bylo vynaloženo na:

tarifní platy	59,4 %
příplatky za vedení	1,2 %
zvláštní příplatky	0,3 %
ostatní složky platu	0,4 %
náhrady platu	9,4 %
osobní příplatky	8,9 %
odměny	20,4 %

Stále platí, že nárokové složky platů (70,7 % platů) jsou hrazeny především z institucionálních zdrojů a odčerpávají prakticky celý mzdový limit. Zdrojem pohyblivých složek platu (29,3 %) jsou zejména účelové a mimorozpočtové prostředky; jejichž výše je ovšem pro potřebné diferencované odměňování stále nedostatečná.

Užitečné srovnání poskytuje následující rozbor platů vyplacených jen z institucionálních prostředků:

tarifní platy	67,7 %
příplatky za vedení	1,5 %
zvláštní příplatky	0,3 %
ostatní složky platu	0,3 %
náhrady platu	10,7 %
osobní příplatky	7,8 %
odměny	11,7 %

Z institucionálních prostředků bylo jen 19,5 % použito na pohyblivé složky platu, a to především pro zaměstnance nezabývající se přímo výzkumem. Průměrný měsíční výdělek z institucionálních prostředků byl pouze 23 714 Kč.

Podrobnější přehled o průměrných měsíčních výdělcích (zahrnujících veškeré zdroje – institucionální, účelové i mimorozpočtové) v členění podle kategorií zaměstnanců poskytuje následující tabulka:

Kategorie	Průměrný přepočtený počet zaměstnanců	Průměrný měsíční výdělek v Kč
vědecký pracovník (s atestací)	2 378	38 645
odborný pracovník VaV s VŠ	1 630	25 208
odborný pracovník s VŠ	368	23 643
odborný pracovník s SŠ a VOŠ	1 026	18 186
odborný pracovník VaV s SŠ a VOŠ	122	20 320
technicko-hospodářský pracovník	939	24 786
dělník	639	14 106
provozní pracovník	346	12 620
Celkem AV ČR	7 448	26 784

Rozbor mzdových prostředků ukazuje, že z institucionálních prostředků omezených mzdovým limitem pracoviště AV ČR v roce 2006 hradila 74,4 % mzdových nákladů. Účelové prostředky rozpočtové kapitoly Akademie věd (GA AV, programy výzkumu a vývoje) se podílely na mzdových prostředcích 3,7 %, prostředky státního rozpočtu na grantové projekty GA ČR a na projekty vypisované ministerstvy převedené přímo na účty příspěvkových organizací představovaly 14,3 %, jiná činnost 1,5 % a ostatní mimorozpočtové zdroje 6,1 %.

Do všech uvedených údajů o čerpání mzdových nákladů včetně propočtu průměrných výdělků jsou zahrnuty i mzdové náklady na tzv. jinou činnost.

Účelové prostředky byly čerpány podle potřeby v rámci stanovených ukazatelů. Překročení celkového závazného ukazatele mzdových nákladů u příspěvkových organizací bylo plně pokryto projekty výzkumu a vývoje poskytnutými bez rozpočtového opatření podle § 10 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje, ve výši 354 482 tis. Kč, zahraničními granty ve výši 99 500 tis. Kč a dary ve výši 7 063 tis. Kč. Ostatní mimorozpočtové zdroje (zakázky hlavní činnosti) byly čerpány ve výši 42 253 tis. Kč a fond odměn ve výši 35 368 tis. Kč.

V organizační složce státu (Akademie věd ČR – Kancelář) bylo vyplaceno z projektu *eGovernet* 236 tis. Kč, z projektu *HERA* 168 tis. Kč, z projektu *Otevřená věda* 1 657 tis. Kč a z programu *Informační společnost* 780 tis. Kč mzdových prostředků (tzn. použití rezervního fondu ve výši 2 841 tis. Kč).

V tabulce 3 jsou pro jednotlivá pracoviště uvedeny počty pracovníků, přehled použitých prostředků na platy rozčleněný podle zdrojů a průměrné hrubé měsíční výdělky.

3. Tvorba rozpočtových zdrojů ze státního rozpočtu (závěrečný účet kapitoly)

Zákon č. 543/2005 Sb., o státním rozpočtu České republiky, ze dne 30. prosince 2005 stanovil Akademii věd ČR pro rok 2006 mimo jiné tyto rozpočtové ukazatele (v tis. Kč):

příjmy	5 000
výdaje	4 709 059
v tom: institucionální prostředky na výzkum a vývoj	4 109 059
účelové prostředky na výzkum a vývoj	600 000
Národní program výzkumu	254 000
programy v působnosti poskytovatelů	100 000
příspěvky mezinárodním organizacím	2 000

Výdaje na výzkum a vývoj byly dále členěny na běžné a kapitálové (v tis. Kč):

kapitálové výdaje celkem	676 800
institucionální	634 800
účelové	42 000
běžné výdaje celkem	4 032 259
institucionální	3 474 259
účelové	558 000

V průběhu roku provedlo Ministerstvo financí celkem 19 rozpočtových úprav na konečnou celkovou částku výdajů 4 752 103 tis. Kč.

Do kapitoly Akademie věd byly převedeny institucionální prostředky z kapitoly Všeobecná pokladní správa na činnost Střediska pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí 2. světové války a na projekt *Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu* pro Ústav pro soudobé dějiny AV ČR. Dále byly převedeny finanční prostředky z kapitoly Ministerstva zemědělství na projekt *Podpora agropotravinářského komplexu* pro Mikrobiologický ústav AV ČR a Botanický ústav AV ČR. Z kapitoly Ministerstva kultury byly převedeny finanční prostředky na realizaci projektu v rámci grantového programu na podporu tradiční lidové kultury, na realizaci projektu *Časopis Hudební věda XLII, 2006* a na projekt *Bohemikální aspekty Mozartova života a díla* pro Etnologický ústav AV ČR, na projekt *VISK 7 Ochranné formátování Rozprav Československé akademie věd a jejich zpřístupnění v systému Kramerius* pro Knihovnu AV ČR, na projekt *Podpora vydání neperiodické publikace Hrabaliana rediviva – sborník* pro Filozofický ústav AV ČR, na projekt *Podpora vydání neperiodické publikace „Martin C. Putna Řecké nebe nad námi“* pro Středisko společných činností AV ČR a na realizaci projektů na podporu mezinárodní kulturní spolupráce pro Ústav pro soudobé dějiny AV ČR. Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy byly převedeny finanční prostředky na projekt č. CZ.04.01.03/3.2.15.1/0094 v rámci Opatření 3.2. Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů pro Ústav systémové biologie a ekologie. Z kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí byly poskytnuty finanční prostředky v rámci projektu JPD 3 na realizaci grantového projektu *Otevřená věda – zkvalitnění vzdělávání učitelů středních škol v technických a přírodovědných oborech a zlepšení podmínek pro vzdělávání nadaných studentů*.

Z kapitoly Akademie věd byly převedeny účelové prostředky do kapitoly Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí na řešení projektů tematického programu NPV *Informační společnost* a na řešení grantových projektů Grantové agentury AV ČR.

Po všech změnách činil pro rok 2006 upravený rozpočet (v tis. Kč):

příjmy	6 749
výdaje	4 752 103
v tom: institucionální prostředky	4 152 359
účelové prostředky	599 744

Upravený rozpočet výdajů měl konečnou strukturu:

kapitálové výdaje na výzkum a vývoj celkem	740 275
v tom: institucionální	664 488
účelové	75 787
běžné výdaje na výzkum a vývoj celkem	4 011 828
v tom: institucionální	3 487 871
účelové	523 957

Ve skutečnosti bylo dosaženo těchto celkových výsledků zahrnujících i převod nedočerpaných prostředků za rok 2006 do rezervního fondu (v tis. Kč):

příjmy (včetně mimorozpočtových)	112 831
výdaje	4 858 752
v tom: investiční dotace zřízeným (vlastním) PO	746 874
investiční výdaje OSS	25 991
investiční dotace VŠ	22 575
investiční dotace podnikatelským subjektům	6 753
investiční dotace ostatním PO	5 560
neinvestiční výdaje OSS	68 881
neinvestiční dotace vědeckým společnostem	5 150
neinvestiční příspěvky zřízeným (vlastním) PO	3 735 080
příspěvky mezinárodním organizacím	2 298
neinvestiční dotace fyzickým osobám	56
neinvestiční dotace fyzickým osobám s IČO	1 234
neinvestiční dotace podnikatelským subjektům	59 697
neinvestiční dotace VŠ	137 426
neinvestiční dotace ostatním PO	16 834
neinvestiční dotace obcím	102
převod neinvestičních prostředků do rezervního fondu	24 241

Celkový přehled o hospodaření s finančními prostředky v roce 2006 včetně převodu nečerpaných finančních prostředků z minulých let z rezervního fondu podává následující tabulka (v tis. Kč):

Ukazatel	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Použití RF	Zdroje celkem	Skutečnost	Rozdíl (nečerpano)
Příjmy celkem	5 000	6 749	106 695	113 444	112 831	613
Výdaje celkem	4 709 059	4 752 103	106 695	4 858 798	4 858 752	46
v tom instituc.	4 109 059	4 152 359	98 677	4 251 036	4 251 016	20
účelové	600 000	599 744	8 018	607 762	607 736	26
Běžné výdaje VaV	4 032 259	4 011 828	39 175	4 051 003	4 050 999	4
v tom instituc.	3 474 259	3 487 871	31 157	3 519 028	3 519 024	4
účelové	558 000	523 957	8 018	531 975	531 975	0
Kapitálové VaV	676 800	740 275	67 520	807 795	807 753	42
v tom instituc.	634 800	664 488	67 520	732 008	731 992	16
účelové	42 000	75 787	0	75 787	75 761	26
Nár. program výzk.	254 000	253 924	7 626	261 550	261 550	0
Programy v působ. poskytovatele	100 000	100 000	0	100 000	100 000	0
Příspěvky MO	2 000	2 000	300	2 300	2 298	2

Z porovnání rozpočtových ukazatelů a skutečnosti vyplývá, že Akademie věd ČR předepsaný rozpočet nepřekročila. Závazný ukazatel příjmů na rok 2006 ve výši 5 000 tis. Kč (mimo příjmy ESF na projekt *Otevřená věda*) byl překročen o 1 136 tis. Kč. Na výdajových účtech u ČNB zůstalo nečerpano 42 tis. Kč investičních a 4 tis. Kč neinvestičních prostředků.

Do rezervního fondu byly přijaty mimorozpočtové prostředky ve výši 900 tis. Kč od společnosti *PROMED* jako příspěvek na řešení grantů GA AV v oblasti lékařského výzkumu, prostředky na řešení projektů *eGovernet* v částce 609 tis. Kč, *Otevřená věda* 367 tis. Kč a vrácený odvod uložený Finančním úřadem pro Prahu 1 ve výši 661 tis. Kč.

Z rezervního fondu bylo převedeno celkem 106 695 tis. Kč mimorozpočtových prostředků na příjmové účty s předčíslem 2110 (39 175 tis. Kč) a s předčíslem 4714 (67 520 tis. Kč) a v souladu s § 48, odst. 3 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, použito 6 838 tis. Kč na řešení tematického programu NPV *Informační společnost*, 788 tis. Kč na řešení programu *Podpora projektů cíleného výzkumu* (NPV), 392 tis. Kč na vědeckých pracovištích AV ČR jako doplňkový zdroj prostředků na řešení grantových projektů GA AV v oblasti lékařského výzkumu, 2 526 tis. Kč na řešení projektu JPD3 *Otevřená věda* a 409 tis. Kč z prostředků poukázaných do rezervního fondu z evropských fondů na řešení projektu *HERA (Humanities in the European Research Area)*, na řešení projektu *eGovernet* 478 tis. Kč. Dále bylo použito na příspěvky mezinárodním organizacím 300 tis. Kč, na výstavbu *Infragenu* 71 566 tis. Kč, na projekt Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR 668 tis. Kč, na výstavbu haly pro tokamak COMPASS D 3 438 tis. Kč, na provoz Kanceláře AV ČR 508 tis. Kč, na zálohování projektu JPD3 *Otevřená věda* 523 tis. Kč a na úhradu potřeb nezajištěných výnosy příspěvkových organizací 18 261 tis. Kč.

Podle § 47 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, bylo koncem roku 2006 do rezervního fondu Akademie věd převedeno celkem 24 241 tis. Kč neinvestičních prostředků, v tom 241 tis. Kč byly účelové prostředky programu *Nanotechnologie pro společnost* a 24 000 tis. Kč byly běžné institucionální výdaje na realizaci projektu *Dokumentace osudů aktivních odpůrců nacismu Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR*.

4. Závěr

Oceňujeme skutečnost, že mírný růst podílu podpory výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu z hrubého domácího produktu pokračuje v trendu nastoupeném v roce 2005. Po několika letech stagnace tohoto podílu rozhodně jde o pozitivní jev, toto tempo růstu však splnění tzv. Lisabonské strategie EU rozhodně neumožní.

V této situaci považujeme rozhodnutí Rady pro výzkum a vývoj věnovat jen malou část celkového nárůstu podpory výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu institucionální podpoře za nešťastné. Omezená výše institucionální části rozpočtu Akademie věd ČR způsobuje, že skutečná podpora výzkumných záměrů se ještě více vzdaluje výši uznaných nákladů schválených na základě výsledků jejich hodnocení a závěrů hodnotících komisí.

Rok 2006 byl pro Akademii věd a její pracoviště neobyčejně náročný. Přechod pracovišť na právní formu veřejných výzkumných institucí k 1. lednu 2007 si vyžádal velké množství organizačních a hospodářských opatření směřujících k ukončení režimu státních příspěvkových organizací a k plynulému navázání v režimu veřejných výzkumných institucí včetně převodu majetku, přechodu na nový způsob odměňování atd. Vedle toho na mnoha pracovištích probíhala příprava na efektivní čerpání strukturálních fondů. Je třeba vyzdvihnout, že i v těchto složitých podmínkách proběhlo hospodaření Akademie věd bez vážnějších nedostatků.